

Sadržaj

O autorima	xix
-------------------	------------

Predgovor	xxi
------------------	------------

1. DIO Općenito	1
------------------------	----------

1.1. Trgovačko pravo	3
-----------------------------	----------

1.1.1. Razvoj trgovačkog prava	4
--------------------------------	---

1.1.2. Pojam trgovačkog prava	5
-------------------------------	---

1.1.3. Trgovačko ugovorno pravo	7
---------------------------------	---

1.1.4. Pravo društava	8
-----------------------	---

1.1.5. Gospodarsko pravo	10
--------------------------	----

1.1.6. Odnos trgovačkog i građanskog prava	11
--	----

PITANJA ZA VJEŽBU	12
-------------------	----

1.2. Općenito o pravu društava	13
---------------------------------------	-----------

PITANJA ZA VJEŽBU	16
-------------------	----

2. DIO Pravo društava	17
------------------------------	-----------

2.1. Trgovačka društva općenito	19
--	-----------

2.1.1. Pojam trgovca trgovačkog društva i trgovca pojedinca	20
---	----

2.1.1.1. Trgovac	20
------------------	----

2.1.1.2. Trgovačko društvo	21
----------------------------	----

2.1.1.3. Trgovac pojedinac	21
----------------------------	----

2.1.2. Pravna osobnost	22
------------------------	----

2.1.2.1. Pravna i poslovna sposobnost	22
---------------------------------------	----

2.1.2.2. Preddruštvo	23
----------------------	----

2.1.2.3. Podružnica	25
---------------------	----

2.1.3. Odgovornost za obveze	26
------------------------------	----

2.1.4. Tvrta	28
--------------	----

2.1.4.1. Pojam i načela tvrtke	28
--------------------------------	----

2.1.4.2. Sadržaj tvrtke	28
2.1.4.3. Pravilna upotreba tvrtke	30
2.1.4.4. Zaštita tvrtke	32
2.1.5. Predmet poslovanja i sjedište	33
2.1.5.1. Predmet poslovanja	33
2.1.5.2. Sjedište društva	34
2.1.6. Zastupanje	35
2.1.6.1 Punomoć po zaposlenju	36
2.1.6.2. Punomoć trgovackom putniku	37
2.1.6.3. Trgovačku punomoć	37
2.1.6.4. Prokuru	38
2.1.6.4.1. Kome se može izdati prokura	39
2.1.6.4.2. Opseg ovlasti koji proizlazi iz prokure i njezina ograničenja	39
2.1.6.4.3. Prijenos i opoziv prokure	40
2.1.6.4.4. Upis prokure i potpisivanje prokurista	40
2.1.7. Sudski register	41
2.1.7.1. Načelo zakonitosti i obveznosti upisa	41
2.1.7.2. Načelo konstitutivnosti	42
2.1.7.3. Načelo javnosti	42
2.1.7.4. Načelo publiciteta	43
2.1.7.5. Načelo stvarnosti (istinitosti)	43
2.1.7.6. Načelo povjerenja i sigurnosti	44
PITANJA ZA VJEŽBU	45

2.2. Društva osoba 47

2.2.1. Javno trgovacko društvo	48
2.2.1.1. O pojmu javnog trgovackog društva	48
2.2.1.2. Osnivanje javnog trgovackog društva	49
2.2.1.3. Članstvo u javnom trgovackom društvu	51
2.2.1.4. Upravljanje javnim trgovackim društvom	55
2.2.1.4.1. Vođenje poslova društva	55
2.2.1.4.2. Zastupanje društva	57
2.2.1.5. Prestanak javnog trgovackog društva	57
2.2.2. Komanditno društvo	58
2.2.2.1. O pojmu komanditnog društva	58
2.2.2.2. Osnivanje komanditnog društva	60
2.2.2.3. Članstvo u komanditnom društvu	61
2.2.2.4. Upravljanje komanditnim društvom	66
2.2.2.4.1. Vođenje poslova društva	66
2.2.2.4.2. Zastupanje društva	66
2.2.2.5. Prestanak komanditnog društva	66

2.2.3. Gospodarsko interesno udruženje	67
2.2.3.1. O pojmu gospodarskog interesnog udruženja	67
2.2.3.2. Osnivanje gospodarskog interesnog udruženja	68
2.2.3.3. Članstvo u gospodarskom interesnom udruženju	69
2.2.3.4. Organi gospodarskog interesnog udruženja	72
2.2.3.4.1. Članove koji djeluju zajedno	72
2.2.3.4.2. Upravu	73
2.2.3.4.3. Druge organe određene ugovorom o osnivanju	73
2.2.3.5 Prestanak gospodarskog interesnog udruženja	74
PITANJA ZA VJEŽBU	75

2.3. Društva kapitala 77

2.3.1. Dioničko društvo	78
2.3.1.1. O pojmu dioničkog društva	78
2.3.1.1.1 Temeljni kapital dioničkog društva	79
2.3.1.1.2 Dionice	80
2.3.1.1.2.1. Pojam dionice	80
2.3.1.1.2.2. Vrste i rodovi dionica	83
2.3.1.2. Osnivanje dioničkog društva	86
2.3.1.2.1. Usvajanje statuta	87
2.3.1.2.2. Preuzimanje i uplata dionica	88
2.3.1.2.3. Imenovanje organa društva	89
2.3.1.2.4. Izvješće o osnivanju i njegova revizija	89
2.3.1.2.5. Upis u sudske registre	91
2.3.1.2.6. Simultano osnivanje	92
2.3.1.2.7. Sukcesivno osnivanje	92
2.3.1.3. Članstvo u dioničkom društvu	94
2.3.1.4. Organi dioničkog društva	102
2.3.1.4.1. Uprava	103
2.3.1.4.1.1. Sastav uprave	103
2.3.1.4.1.2. Vođenje, zastupanje i ostale ovlasti uprave	103
2.3.1.4.1.2.1 Vođenje	103
2.3.1.4.1.2.2. Zastupanje	105
2.3.1.4.1.2.3. Ostale obveze uprave	106
2.3.1.4.1.3. Imenovanje, opoziv i ostavka članova uprave	107
2.3.1.4.1.4. Dužna pozornost i odgovornost članova uprave	108
2.3.1.4.2. Nadzorni odbor, alternativno	109
2.3.1.4.2.1. Sastav nadzornog odbora	110
2.3.1.4.2.2. Imenovanje, opoziv i ostavka članova nadzornog odbora	111
2.3.1.4.2.2.1 Nadležnosti i način rada nadzornog odbora	112
2.3.1.4.2.2.2 Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora	115
2.3.1.4.3. Upravni odbor	115
2.3.1.4.3.1. Sastav upravnog odbora	116
2.3.1.4.3.2. Imenovanje, opoziv i ostavka članova upravnog odbora	117

2.3.1.4.3.3. Nadležnost i način rada upravnog odbora	118
2.3.1.4.3.4. Izvršni direktori	121
2.3.1.4.3.4.1. Imenovanje, mandat, opoziv i ostavka izvršnih direktora	121
2.3.1.4.3.4.2. Vođenje, zastupanje i ostale ovlasti izvršnih direktora	122
2.3.1.4.3.5. Dužna pozornost i odgovornost članova upravnog odbora	124
2.3.1.4.4. Glavnu skupštinu	124
2.3.1.4.4.1. Pojam i nadležnost glavne skupštine	124
2.3.1.4.4.2. Sazivanje glavne skupštine	126
2.3.1.4.4.3. Rad glavne skupštine	129
2.3.1.5. Izmjena statuta	132
2.3.1.6. Promjene u kapitalu društva	133
2.3.1.6.1. Povećanje temeljnog kapitala ulozima	134
2.3.1.6.2. Uvjetno povećanje temeljnog kapitala	136
2.3.1.6.3. Odobreni temeljni kapital	137
2.3.1.6.4. Povećanje temeljnog kapitala iz sredstava društva	138
2.3.1.6.5. Redovno smanjenje temeljnog kapitala	139
2.3.1.6.6. Pojednostavljeno smanjenje temeljnog kapitala	140
2.3.1.6.7. Smanjenje temeljnog kapitala povlačenjem dionica	141
2.3.1.7. Prestanak dioničkog društva	142
PITANJA ZA VJEŽBU	143
2.3.2. Društvo s ograničenom odgovornošću	145
2.3.2.1. O pojmu društva s ograničenom odgovornošću	145
2.3.2.1.1. Poslovni udjeli	146
2.3.2.1.2.1. Određenje poslovnog udjela	146
2.3.2.1.2.2. Knjiga poslovnih udjela	146
2.3.2.1.2.3. Raspolaganje i prijenos poslovnog udjela	147
2.3.2.2. Osnivanje društva s ograničenom odgovornošću	148
2.3.2.2.1. Način osnivanja društva i sadržaj društvenog ugovora	148
2.3.2.2.2. Temeljni kapital	149
2.3.2.2.3. Upis u sudski registar	150
2.3.2.3. Članstvo u društvu s ograničenom odgovornošću	151
2.3.2.4. Organi društva s ograničenom odgovornošću	158
2.3.2.4.1. Uprava	159
2.3.2.4.1.1. Sastav uprave	159
2.3.2.4.1.2. Vođenje, zastupanje i ostale ovlasti uprave	160
2.3.2.4.1.2.1. Vođenje	160
2.3.2.4.1.2.2. Zastupanje	160
2.3.2.4.1.2.3. Ostale obveze uprave	161
2.3.2.4.1.3. Imenovanje, opoziv i ostavka članova uprave	162
2.3.2.4.1.4. Dužna pozornost i odgovornost članova uprave	164
2.3.2.4.2. Nadzorni odbor	164
2.3.2.4.2.1. Sastav nadzornog odbora	164
2.3.2.4.2.2. Imenovanje, opoziv i ostavka članova nadzornog odbora	166
2.3.2.4.2.3. Nadležnosti i način rada nadzornog odbora	167
2.3.2.4.2.4. Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora	168

2.3.2.4.3. Skupštinu	168
2.3.2.4.3.1. Pojam i nadležnost skupštine	168
2.3.2.4.3.2. Sazivanje skupštine	169
2.3.2.4.3.3. Rad skupštine	170
2.3.2.5. Izmjena društvenog ugovora	172
2.3.2.6. Promjene u kapitalu društva s ograničenom odgovornošću	172
2.3.2.6.1. Povećanje temeljnog kapitala uplatom uloga	173
2.3.2.6.2. Povećanje temeljnog kapitala pretvaranjem rezervi društva u temeljni kapital	174
2.3.2.6.3. Smanjenje temeljnog kapitala	174
2.3.2.7. Prestanak društva s ograničenom odgovornošću	175
PITANJA ZA VJEŽBU	176
2.4. Gospodarsko interesno udruženje	179
2.4.1. O pojmu gospodarskog interesnog udruženja	180
2.4.2. Osnivanje gospodarskog interesnog udruženja	181
2.4.3. Članstvo u gospodarskom interesnom udruženju	181
2.4.4. Organi gospodarskog interesnog udruženja	184
2.4.4.1. Članove koji djeluju zajedno	184
2.4.4.2. Uprava	185
2.4.4.3. Drugi organi određeni ugovorom o osnivanju kao tijela gospodarskog interesnog udruženja	186
2.4.5. Prestanak gospodarskog interesnog udruženja	186
PITANJA ZA VJEŽBU	187
2.5. Preuzimanje dioničkih društava	189
2.5.1. Uvod	190
2.5.2. Pojmovno određenje preuzimanja dioničkih društava	191
2.5.2.1. Ciljano društvo	191
2.5.2.2. Stjecatelj i ponuditelj	191
2.5.2.3. Ponuda za preuzimanje dioničkog društva i obveza njezinog objavlјivanja	192
2.5.2.4. Zajedničko djelovanje	194
2.5.2.5. Utvrđivanje broja i postotka prava glasa	194
2.5.2.6. Cijene i naknade u ponudi za preuzimanje	195
2.5.3. Postupak preuzimanja dioničkih društava	196
2.5.4. Odnos organa ciljanog društva prema društvu preuzimatelju	198

2.5.4.1. Ovlasti i ograničenja uprave i nadzornog odbora	199
2.5.4.2. Ovlasti i ograničenja glavne skupštine	200
2.5.5. Pravo raspolaganja dionicama manjinskih dioničara	201
2.5.5.1. Prava prijenosa dionica manjinskih dioničara	202
2.5.5.2. Prava prodaje dionica manjinskih dioničara	202
PITANJA ZA VJEŽBU	203

2.6. Povezana društva i pravo koncerna	205
---	------------

2.6.1. O pojmu povezanih društava i pravu koncerna	206
2.6.2. Vrste povezanosti društava	208
2.6.2.1. Društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju	208
2.6.2.2. Ovisno i vladajuće društvo	209
2.6.2.3. Društva koncerna	211
2.6.2.3.1. Koncern u kojem postoji odnos subordinacije	212
2.6.2.3.2. Koncern ravnopravnih društava	214
2.6.2.3.3. Faktični koncern	215
2.6.2.3.3.1. Odredbe o ograničenju utjecaja vladajućeg na ovisno društvo i načinu vođenja poslova društva	216
2.6.2.3.3.2. Odredbe o obvezi čuvanja poslovne tajne društva	217
2.6.2.3.3.3. Odredbe o očuvanju kapitala društva,	217
2.6.2.3.3.4. Odredbe o štetnim pravnim radnjama ovisnog društva	217
2.6.2.3.3.5. Odredba o obvezi izrade izvješća o odnosima društva s povezanim društvima, o reviziji izvješća i o imenovanju posebnog revizora	218
2.6.2.3.3.6. Odredbe o naknadi štete ovisnom društvu	219
2.6.2.3.4. Kvalificirani faktični koncern	220
2.6.2.3.5. Ugovorni koncern	222
2.6.2.3.5.1. Odredbe o ovlasti vladajućeg društva na davanje uputa glede vođenja ovisnom društvu	223
2.6.2.3.5.2. Odredbe kojima se djelomično suspendiraju odredbe o očuvanju kapitala društva	223
2.6.2.3.5.3. Odredbe o primjerenoj naknadi vanjskim dioničarima	224
2.6.2.3.5.4. Odredbe o primjerenoj otpremnini za vanjske dioničare	224
2.6.2.3.5.5. Odgovornost za štetu počinjenu ovisnom društву i njezina naknada	225
2.6.2.4. Društva povezana poduzetničkim ugovorima	226
2.6.2.4.1. Vrste poduzetničkih ugovora	227
2.6.2.4.1.1. Ugovor o vođenju poslova društva	227
2.6.2.4.1.2. Ugovor o prijenosu cijele dobiti	227
2.6.2.4.1.3. Ugovor o zajednici dobiti	227
2.6.2.4.1.4. Ugovor o djelomičnom prijenosu dobiti	227
2.6.2.4.1.5. Ugovor o zakupu poduzeća ili pogona	228

2.6.2.4.1.6. Ugovor o prepuštanju poduzeća ili pogona	228
2.6.2.4.2. Načinom sklapanja i prestanka poduzetničkih ugovora	228
2.6.2.5. Društva s uzajamnim udjelima	229
PITANJA ZA VJEŽBU	231

2.7. Statusne promjene 233

2.7.1. Pripajanje	234
2.7.1.1. Obilježja pripajanja	236
2.7.1.1.1. Prestanak društva bez likvidacije	237
2.7.1.1.2. Donošenje odluke o pripajanju društva	237
2.7.1.1.3. Članovi društva koje se pripaja postaju članovi društva preuzimatelja	237
2.7.1.1.4. Odnosi prema trećima	237
2.7.1.1.5. Prijenos imovine	238
2.7.1.1.6. Zamjena dionica/poslovnih udjela	238
2.7.1.2. Pripajanje jednog ili više dioničkih društava drugom dioničkom društvu	238
2.7.1.2.1. Ugovor o pripajanju	238
2.7.1.2.2. Izvješće o pripajanju i revizija pripajanja	239
2.7.1.2.3. Odluka glavne skupštine	240
2.7.1.2.4. Prijava za upis pripajanja i njezini učinci	240
2.7.1.2.5. Zaštita vjerovnika	241
2.7.1.2.6. Zaštita dioničara	241
2.7.1.3. Pripajanje jednog ili više dioničkih društava društvu s ograničenom odgovornošću	242
2.7.1.4. Pripajanje jednog ili više društava s ograničenom odgovornošću drugom društvu s ograničenom odgovornošću	243
2.7.1.4.1. Ugovor o pripajanju	243
2.7.1.4.2. Odluka skupštine	244
2.7.1.4.3. Prijava za upis pripajanja i njezini učinci	245
2.7.1.4.4. Zaštita vjerovnika	245
2.7.1.4.5. Zaštita članova društva	245
2.7.2. Spajanje	246
2.7.2.1. Obilježja spajanja	246
2.7.2.1.1. Prestanak društva bez likvidacije	248
2.7.2.1.2. Donošenje odluke o spajanju društva	248
2.7.2.1.3. Članovi društva koja se spajaju postaju članovi novog društva	248
2.7.2.1.4. Odnosi prema trećima	248
2.7.2.1.5. Prijenos imovine	248
2.7.2.1.6. Zamjena dionica/poslovnih udjela	248
2.7.2.2. Spajanje dvaju ili više dioničkih društava u novo dioničko društvo	249
2.7.2.3. Spajanje dvaju ili više društava s ograničenom odgovornošću u novo društvo s ograničenom odgovornošću	250

2.7.3. Podjela	250
2.7.3.1. Obilježja podjele društva	253
2.7.3.2. Podjela s osnivanjem	253
2.7.3.2.1. Plan podjele	253
2.7.3.2.2. Očuvanje kapitala	254
2.7.3.2.3. Izvješće o podjeli revizija i izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora	254
2.7.3.2.4. Odluka skupštine	255
2.7.3.2.5. Prijava za upis podjele i njezini učinci	255
2.7.3.2.6. Zaštita vjerovnika	256
2.7.3.2.7. Zaštita dioničara/članova društva	256
2.7.3.3. Podjela s preuzimanjem	257
2.7.4. Preoblikovanja	258
2.7.4.1. Općenitim obilježjima preoblikovanja	260
2.7.4.1.1. Društvo nastaje na izvedeni način	261
2.7.4.1.2. Donošenje odluke o preoblikovanju društva	261
2.7.4.1.3. Članovi društva koje se preoblikuje i dalje ostaju članovi društva	261
2.7.4.1.4. Odnosi prema trećima ostaju netaknuti	261
2.7.4.1.5. Zadržana pravna osobnost	261
2.7.4.1.6. Nema postupka likvidacije	262
2.7.4.1.7. Ograničenje preoblikovanja	262
2.7.4.2. Preoblikovanje dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću	262
2.7.4.2.1. Postupak preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću	262
2.7.4.2.2. Zaštita vjerovnika kod preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću	263
2.7.4.2.3. Zaštita dioničara preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću	263
2.7.4.3. Preoblikovanje društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo	264
2.7.4.3.1. Postupak preoblikovanja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo	264
2.7.4.3.2. Zaštita članova društva kod preoblikovanja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo	265
2.7.4.4. Preoblikovanje dioničkog društva i društva s ograničenom odgovornošću u javno trgovačko društvo i komanditno društvo	265
2.7.4.4.1. Postupak preoblikovanja dioničkog društva i društva s ograničenom odgovornošću u javno trgovačko društvo i komanditno društvo	266
2.7.4.4.2. Zaštita dioničara/članova i vjerovnika društva kod preoblikovanja dioničkog društva i društva s ograničenom odgovornošću u javno trgovačko društvo i komanditno društvo	266
2.7.4.5. Preoblikovanje društva osoba u društva kapitala	267
2.7.4.5.1. Postupak preoblikovanja društva osoba u društva kapitala	267

2.7.4.5.2. Zaštita članova društva i vjerovnika kod preoblikovanja društva osoba u društva kapitala	267
PITANJA ZA VJEŽBU	268
2.8. Prestanak društva	269
2.8.1. Pojam prestanka društva	270
2.8.2. Razlozi prestanka društva	271
2.8.2.1 Protek vremena, za društvo koje je osnovano na određeno vrijeme	271
2.8.2.2. Odluka glavne skupštine društva	272
2.8.2.3. Pravomoćna odluka registarskog suda, kojom se određuje brisanje društva po službenoj dužnosti	272
2.8.2.4. Odluka registarskog suda o prestanku društva kada ono nema imovine i ne ispunjava obvezu objavljivanja finansijskih izvještaja u razdoblju od tri godine uzastopce	273
2.8.2.5. Donošenje odluke suda na zahtjev Vlade RH o ukidanju društva zbog njegovog nezakonitog djelovanja i ugrožavanja općeg dobra	273
2.8.2.6. Pripajanje, spajanje društva i podjela	274
2.8.2.7. Drugi razlozi određeni osnivačkim aktom društva	274
2.8.2.8. Stečaj društva	275
2.8.3. Likvidacija	275
2.8.3.1. Pojam likvidacije	276
2.8.3.2. Likvidatori	277
2.8.3.2.1. Poziciju likvidatora	277
2.8.3.2.2. Prava i dužnosti i ovlasti likvidatora	278
2.8.3.3. Postupak likvidacije	279
2.8.3.3.1. Od imenovanja likvidatora do namirenja vjerovnika	280
2.8.3.3.2. Od namirenja vjerovnika do podjele imovine dioničarima	281
2.8.3.3.3. Okončanje likvidacije	282
PITANJA ZA VJEŽBU	283
3. DIO Stečaj	285
3.1. Stečaj	287
3.1.1. Pokretanje stečajnog postupka	288
3.1.1.1. Predujam i dodatna pristojba	292
3.1.2. Prethodni postupak	292
3.1.2.1. Obveze davanja podataka	293
3.1.2.2. Ročište radi izjašnjenja o prijedlogu i ispitivanje gospodarsko-finansijskog stanja	298
3.1.2.3. Izjava o pristupanju dugu	298
3.1.2.4. Mjere osiguranja	299

3.1.2.4.1. Privremeni stečajni upravitelj	299
3.1.2.5. Završetak prethodnog postupka	302
3.1.2.5.1. Rješenje o obustavi stečajnog postupka i odbijanju prijedloga za otvaranje stečajnog postupka	302
3.1.2.5.2. Povlačenje prijedloga	303
3.1.2.5.3. Rješenje o otvaranju i istovremenom zaključenju stečajnog postupka	303
3.1.3. Rješenje o otvaranju stečajnog postupka	305
3.1.3.1. Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka	306
3.1.3.1.1. Pravni poslovi	310
3.1.3.1.2. Ovrha i osiguranje	312
3.1.3.1.3. Najamni i zakupni odnosi te Ugovori o radu	312
3.1.3.1.4. Zadržavanje prava na prijeboj (kompenzaciju)	313
3.1.3.1.5. Pobijanje dužnikovih pravnih radnji	313
3.1.3.1.6. Stečajna masa	317
3.1.3.2. Tijela stečajnog postupka	317
3.1.3.2.1. Stečajni sudac	318
3.1.3.2.2. Stečajni upravitelj	318
3.1.3.2.3. Skupština vjerovnika	319
3.1.3.2.4. Odbor vjerovnika	320
3.1.4. Vjerovnici stečajnog dužnika	321
3.1.4.1. Stečajni vjerovnici	321
3.1.4.2. Izlučni vjerovnici	322
3.1.4.3. Razlučni vjerovnici	322
3.1.4.4. Vjerovnici stečajne mase	323
3.1.5. Prijava tražbine	324
3.1.5.1. Rok za prijavu tražbine	329
3.1.5.2. Isplatni redovi	329
3.1.5.3. Postupanje s prijavom potraživanja	331
3.1.6. Ispitno i izvještajno ročište	332
3.1.6.1. Osporene tražbine	332
3.1.6.2. Izvještajno ročište	335
3.1.7. Unovčenje imovine	337
3.1.8. Namirenje vjerovnika	338
3.1.8.1. Završna dioba	339
3.1.9. Zaključenje i obustava stečajnog postupka	340
3.1.9.1. Naknadna dioba	341
3.1.9.3. Obustava postupka	341
3.1.10. Stečajni plan	342
PITANJA ZA VJEŽBU	344

4. DIO Osnove trgovačkog prava u anglo-američkom pravnom poretku

347

4.1. Osnove trgovačkog prava u anglo-američkom pravnom poretku

349

4.1.1. Odabir vrste društva	350
4.1.1.1. Društvo trgovca pojedinca (engl. <i>sole proprietorship</i>)	350
4.1.1.2. Partnerstvo (engl. <i>partnership</i>)	350
4.1.1.3. Korporacija (engl. <i>corporation</i>)	351
4.1.1.3.1. Ograničena odgovornost	352
4.1.1.3.2. Management, odnosno način na koji se vode poslovi društva	353
4.1.1.3.3. Mogućnost nastavljanja društva nakon promjene vlasnika udjela/dioničara	354
4.1.1.3.4. Prijenos vlasništva/udjela u društvu	355
4.1.1.3.5. Složenost formalnih procedura potrebnih za osnivanje i vođenje društva	356
4.1.1.3.6. Porezi (federal income tax)	357
4.1.1.4. Zaključak vezano za razlike između <i>partnershipa</i> i korporacije	358
4.1.2. Procedura osnivanja korporacije	360
4.1.3. Podizanje korporacijskog zastora (engl. <i>piercing the corporate veil</i>)	361
4.1.4. Osnove korporativnog upravljanja	364
4.1.4.1. Osnovna raspodjela moći unutar američke korporacije: shareholders, directors i officers	364
4.1.4.2. <i>Board of directors</i> - izbor, broj i opoziv članova	365
4.1.4.3. <i>Board of directors</i> - sastav i komisije	367
4.1.4.4. <i>Officers</i>	369
4.1.4.5. Dužna pozornost i odgovornost članova <i>boarda</i> i <i>officersa</i>	370
4.1.4.6. Standard dužne pozornosti (engl. <i>due care</i>)	370
4.1.4.7. Pažnja savjesnog gospodarstvenika (engl. <i>business judgment rule</i>)	372
4.1.4.8. Sukobi interesa - <i>self dealing</i> transakcije	374
4.1.4.9. Nagradjivanje <i>officersa</i>	375
4.1.4.10. Corporate opportunity	377
4.1.4.11. Natjecanje nakon završetka radnog odnosa	378
PITANJA ZA VJEŽBU	379
ZADACI ZA VJEŽBU	380
RJEŠENJA	383
4.1.5. Američka perspektiva na spajanja i akvizicije	386
4.1.5.1. Što je spajanje (engl. <i>merger</i>), a što akvizicija (engl. <i>acquisition</i>)?	386
4.1.5.1.1. Spajanja (<i>merger</i>)	386
4.1.5.1.1.1. Tradicionalno spajanje	387

4.1.5.1.1.2. Razmjena dionica (stock-for-stock exchange)	387
4.1.5.1.1.3. Zamjena dionica za imovinu (<i>stock-for-assets exchange</i>)	388
4.1.6. Akvizicija (<i>acquisition</i>)	389
4.1.6.1. Asset-sale-and-liquidation	389
4.1.6.2. Stock-sale-and-liquidation	390
4.1.6.3. Praktični aspekti M&A transakcija	392
4.1.6.3.1. Osnovni pojmovi/dokumenti vezani za M&A transakcije	392
4.1.6.3.1.1. Confidentiality agreement	392
4.1.6.3.1.2. Letter of intent	393
4.1.6.3.1.3. Ugovor o akviziciji/spajanju	393
4.1.6.3.1.4. Dubinsko snimanje društva (engl. <i>due diligence</i>)	393
4.1.6.3.2. Konačno, što se događa nakon zaključenja transakcije?	394
PITANJA ZA VJEŽBU	395
POPIS LITERATURE	395
5. DIO Trgovačko ugovorno pravo	397
5.1. Općenito o trgovačkom ugovornom pravu	399
5.1.1. Pojam trgovačkog ugovornog prava	400
5.1.2. Trgovački ugovor i pojam trgovca	401
5.1.3. Izvori trgovačkog ugovornog prava	402
5.1.3.1. Hiperarhija izvora trgovačkog ugovornog prava	403
5.1.3.1.1. Ugovor	404
5.1.3.1.2. Formularno pravo	404
5.1.3.1.3. Praksa razvijena među strankama	409
5.1.3.1.4. Trgovački običaji	410
5.1.3.1.5. Dispozitivni propisi	412
5.1.3.1.6. Sudska praksa	413
5.1.3.1.7. Pravna doktrina	414
5.1.4. Obilježja trgovačkog ugovornog prava	415
5.1.4.1. Autonomija stranaka	415
5.1.4.2. Primjena prakse i trgovačkih običaja kao izvora prava	416
5.1.4.3. Primjena načela savjesnosti i poštenja i dužne pažnje	416
5.1.4.4. Predugovorna odgovornost za štetu	417
5.1.4.5. Specijalizacija	417
5.1.4.6. Standardizacija izvora prava	418
5.1.4.7. Supranacionalno trgovačko ugovorno pravo	420
5.1.4.8. Monizam zakonskog izvora	420
5.1.5. Klasifikacija trgovačkih ugovora	421
PITANJA ZA VJEŽBU	424

5.2. Ugovori	425
5.2.1. Ugovor o zamjeni	426
5.2.2. Ugovor o zajmu	426
5.2.2.1. Obveze i prava zajmodavca	428
5.2.2.2. Obveze i prava zajmoprimca	429
5.2.3. Ugovor o kreditu	431
5.2.4. Ugovor o posudbi	432
5.2.4.1. Prava i obveze stranaka	434
5.2.5. Ugovor o darovanju	438
5.2.5.1. Bitni elementi ugovora	439
5.2.5.2. Vrste darovanja	440
5.2.5.2.1. Darovanje s nametom	440
5.2.5.2.2. Nagradno darovanje	441
5.2.5.2.3. Uzajamno darovanje	441
5.2.5.2.4. Mješovito darovanje	442
5.2.5.2.5. Darovanje za slučaj smrti	442
5.2.5.3. Odustanak od darovanja	442
5.2.5.4. Opoziv darovanja	443
5.2.5.4.1. Opoziv zbog osiromašenja darovatelja	443
5.2.5.4.2. Opoziv zbog nezahvalnosti	443
5.2.5.4.3. Nadopuna zbog povrede dužnog uzdržavanja	444
5.2.5.4.4. Pravo nužnih nasljednika	444
5.2.5.4.5. Pravo vjerovnika darovatelja	444
5.2.6. Ugovor o najmu	446
5.2.6.1. Obveze najmodavca	447
5.2.6.2. Obveze najmoprimca	449
5.2.6.3. Prestanak najma	451
5.2.7. Ugovor o zakupu	454
5.2.7.1. Obveze zakupodavca	455
5.2.7.2. Obveze zakupnika	456
5.2.8. Ugovor o pravu na vremenski ograničenu uporabu nekretnine (timesharing)	458
5.2.9. Ugovor o leasingu	462
5.2.9.1. Posao leasinga	463
5.2.9.2. Ugovor	464
5.2.10. Ugovor o ostavi	468
5.2.10.1. Prava i obveze stranaka	469
5.2.10.2. Ugostiteljska ostava	471

5.2.11. Ugovor o uskladištenju	472
5.2.11.1. Skladišta	475
5.2.11.2. Skladišnica	476
5.2.12. Ugovor o prijevozu	478
5.2.12.1. Ugovor o prijevozu stvari	481
5.2.12.2. Ugovor o prijevozu osoba	483
5.2.12.3. Incoterms	484
5.2.13. Punomoć	486
5.2.14. Ugovor o nalogu	487
5.2.14.1. Obveze nalogoprimeca	489
5.2.14.2. Obveze nalogodavca	490
5.2.14.3. Prestanak naloga	491
5.2.15. Ugovor o komisiji	492
5.2.15.1. Prava i obveze stranaka	495
5.2.15.2. Prestanak ugovora	498
5.2.16. Ugovor o prodajnom nalogu	499
5.2.17. Ugovor o trgovinskom zastupanju	499
5.2.17.1. Obveze zastupnika	503
5.2.17.2. Obveze nalogodavca	504
5.2.17.3. Prestanak ugovora	507
5.2.17.4. Posebna naknada	508
5.2.18. Ugovor o otpremi (špedicija)	513
5.2.18.1. Obveze otpremnika	513
5.2.18.2. Obveze nalogodavca	515
5.2.19. Ugovor o franchisingu	515
5.2.19.1. Vrste	518
5.2.19.2. Dijelovi ugovora o franchisingu	520
5.2.20. Ugovor o posredovanju	530
5.2.20.1. Obveze posrednika	531
5.2.20.2. Obveze nalogodavca	532
5.2.21. Ugovor o posredovanju u prometu nekretnima	535
5.2.21.1. Opći uvjeti poslovanja i poslovni prostor	537
5.2.21.2. Prava i obveze ugovornih strana i posrednička naknada	537
5.2.22. Ugovor o ortaštvu	541
5.2.22.1. Poslovodstvo i zastupanje	546
5.2.22.2. Odnos prema trećima	548
5.2.22.3. Istup i isključenje ortaka	548
5.2.22.4. Prestanak ortaštva i dioba zajedničke imovine	549

5.2.23. Ugovor o osiguranju	550
5.2.23.1. Osiguranje imovine	553
5.2.23.2. Osiguranje osoba	555
5.2.24. Bankarski ugovori	559
5.2.24.1. Bankarski novčani polog	560
5.2.24.2. Polaganje vrijednosnih papira	561
5.2.24.3. Bankarski tekući račun	562
5.2.24.4. Ugovor o sefu	563
5.2.25. Ugovor o ispitivanju robe i usluge	564
5.2.26. Ugovor o organiziranju putovanja	565
5.2.26.1. Obveze organizatora putovanja	569
5.2.26.2. Obveze putnika	571
5.2.26.3. Posebna prava i obveze ugovornih strana	572
5.2.27. Posrednički ugovor o putovanju	575
5.2.28. Ugovor o raspolaganju ugostiteljskim smještajem (ugovor o allotmanu)	577
5.2.29. Ugovor o licenciji	579
5.2.29.1. Prava i obveze stranaka	581
5.2.29.2. Podlicencija	582
5.2.29.3. Prestanak ugovora	582
5.2.30. Poduzetnički ugovori	583
5.2.30.1. Ugovor o vođenju poslova društva	588
5.2.30.2. Ugovor o prijenosu dobiti	593
5.2.30.3. Ugovor o zajednici dobiti	595
5.2.30.4. Ugovor o djelomičnom prijenosu dobiti	596
5.2.30.5. Ugovor o zakupu i ugovor o prepuštanju poduzeća ili pogona	597
5.2.30.6. Odgovornost kada nema ugovora o vođenju poslova društva	597
5.2.31. Ugovori o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju	602
5.2.31.1. Ugovor o doživotnom uzdržavanju	604
5.2.31.2. Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju	607
POPIS LITERATURE	608
5.2.32. Ugovor o djelu	611
5.2.32.1. Uvod	612
5.2.32.2. Karakteristike ugovora o djelu	612
5.2.32.3. Razgraničenje od ostalih ugovora	613
5.2.32.4. Bitni sastojci ugovora o djelu	615
5.2.32.4.1. Obavljanje određenog posla	617
5.2.32.4.2. Davanje naručitelju mogućnosti ostvarivanja prava nadzora i prava davanja uputa	620

5.2.32.4.3. Korištenje materijala srednje kakvoće	621
5.2.32.4.4. Upozorenje na nedostatke naručiteljevog materijala kao i na nedostatke u naručiteljevu nalogu	621
5.2.32.4.5. Predaja rada	622
5.2.32.4.6. Isplata naknade	624
5.2.32.4.6.1. Povećanje naknade	625
5.2.32.4.6.2. Smanjenje naknade	626
5.2.32.4.6.3. Isplata naknade trećoj osobi	627
5.2.32.4.6.4. Gubitak prava na naknadu	628
5.2.32.4.7. Primitak djela	629
5.2.32.5. Odgovornost za nedostatke	629
5.2.32.5.1. Vidljivi nedostaci	630
5.2.32.5.2. Skriveni nedostaci	631
5.2.32.5.3. Nesavjesni i nepošteni izvođač	633
5.2.32.5.4. Prava i obveze u slučaju nedostatka	633
5.2.32.5.5. Odgovornost za treće	636
5.2.32.6. Prestanak ugovora	637
5.2.33. Ugovor o građenju	641
5.2.33.1. Uvod	642
5.2.33.2. Karakteristike ugovora	643
5.2.33.3. Razgraničenje od ugovora o djelu	643
5.2.33.4. Elementi ugovora o građenju	645
5.2.33.4.1. Ugovorne strane i sudionici u gradnji	645
5.2.33.4.2. Izgradnja građevine i provedba drugih građevinskih radova	649
5.2.33.4.3. Projekt	651
5.2.33.4.3.1. Idejni, glavni i izvedbeni projekt	652
5.2.33.4.3.2. Odstupanje od projekta	653
5.2.33.4.4. Rok	656
5.2.33.4.5. Cijena	657
5.2.33.4.5.1. Cijena - a zašto ne naknada?	657
5.2.33.4.5.2. Odrediva cijena	657
5.2.33.4.5.3. Način određivanja cijene	658
5.2.33.4.5.4. Način plaćanja	661
5.2.33.4.5.5. Izmjena cijene	663
5.2.33.4.6. Oblik	667
5.2.33.4.7. Nadzor i kontrola	668
5.2.33.5. Odredba „ključ u ruke”	669
5.2.33.6. Odgovornost za nedostatke	671